

Wensen, verwachtingen en ervaringen van Judo Op School

Rapportage van de enquête over twee jaar Judo Op School
in Arnhem

Marieke de Groot
Eric Legendijk

In samenwerking met Bert Docter (Stichting Budo Sport Arnhem)

Wensen, verwachtingen en ervaringen van Judo Op School

Rapportage van de enquête over twee jaar Judo Op School in Arnhem

Amsterdam, 11 oktober 2010

Marieke de Groot

Eric Lagendijk

In samenwerking met Bert Docter (Stichting Budo Sport Arnhem)

Samenvatting

Hoe beleven kinderen judo? Komen de wensen en verwachtingen vooraf overeen met de ervaringen en beleving achteraf? En zijn er kenmerken, zoals geslacht of leeftijd, die daar invloed op hebben? Judo Bond Nederland (JBN) en Stichting Budo Sport Arnhem (Bert Docter) namen het initiatief om dit te onderzoeken onder ruim 600 leerlingen van 5 Arnhemse basisscholen.

Voorafgaand aan kennismakingslessen Judo Op School hebben de kinderen (groep 3 t/m 8) een vragenlijst ingevuld over hun wensen en verwachtingen. Ieder kind kreeg een persoonlijk boekje. Na afloop van de lessen beantwoordden de kinderen opnieuw een aantal vragen in hun persoonlijke boekje, dit keer over de ervaringen en beleving.

Verwachting en beleving

Kinderen vinden judo na afloop nog leuker dan ze vooraf dachten. Ruim driekwart van de kinderen vindt judo na afloop *leuk* of *super* tegenover 68 procent van tevoren. Vooral jongere kinderen (6-9 jaar) zijn erg enthousiast over judo, en ook jongens zijn nog iets enthousiaster dan meisjes. Oudere kinderen (10-13 jaar) denken vaker dat judo moeilijk of spannend zal zijn.

De lesinvulling

Kinderen doen het liefst spelletjes en wedstrijdjes tijdens de judolessen. Het stoeien en judotrucjes leren vinden ze minder leuk dan vooraf gedacht. Meisjes doen het liefst spelletjes, en jongens doen het liefst wedstrijdjes. Gekeken naar herkomst is er verschil in beleving tussen allochtone en autochtone kinderen. Allochtone kinderen doen liever wedstrijdjes en autochtone kinderen vinden spelletjes doen het leukst. Ook vinden autochtone kinderen de sociale aspecten van judo na afloop leuker dan allochtone kinderen die de fysieke aspecten meer waarderen.

Wat vinden kinderen het beste aan judo?

Een aardige judomeester is een belangrijke succesfactor. Kinderen vinden dit zowel vooraf als achteraf een heel belangrijk onderdeel van judo. Kinderen willen vooraf ook graag leren vechten en sterker worden. Na afloop heeft 'sterker worden' plaatsgemaakt voor 'sportiever worden'. Ook worden volgende aspecten als 'goed omgaan met andere kinderen' en 'leren tegen een stootje te kunnen' na afloop meer gewaardeerd.

Meer kinderen aan het judoën!

Ieder kind beleeft judo op z'n eigen manier en haalt eruit wat er voor hem of haar inzit. Toch zijn er in dit onderzoek belangrijke aanknopingspunten gevonden om de kennismakingslessen judo af te stemmen op bepaalde kenmerken van groepen kinderen. Met de kennis die uit dit onderzoek naar voren is gekomen kunnen de judolessen nog beter worden afgestemd op de verwachtingen en wensen waardoor de kans op een positieve reactie van de kinderen op judo toeneemt. En een positieve reactie vergroot de kans dat ze na de kennismakingslessen doorgaan met judo. Dat is precies wat de JBN hoopt te bereiken: zoveel mogelijk kinderen aan het judoën!

Inhoudsopgave

	Samenvatting	2
1	Inleiding	4
2	Resultaten	7
2.1	Verwachting en beleving	7
2.2	De lesinvulling	9
2.3	Wat vinden kinderen het beste aan judo?	10
3	Conclusies	15
Bijlage 1	Voorbeeld gedeelte vragenlijst	18
Bijlage 2	Steekproef	20
Bijlage 3	Tabellen	21

1 Inleiding

Urban Judo

Eind 2006 startte de Nederlandse Judo Bond (JBN) met het meerjarige Urban Judo project bij vijftientig judoscholen in elf grote steden. Eind 2010 loopt de projectperiode van Urban Judo af. Urban Judo is de invulling van de JBN van het programma *Meedoen alle jeugd door sport* (hierna Meedoen), een landelijk, vijfjarig programma van het ministerie van VWS en VROM (Wonen, Wijken en Integratie) dat ertoe moet leiden dat meer kinderen en jongeren uit achterstandswijken bij sportverenigingen gaan sporten. Urban Judo is er onder andere op gericht de stedelijke jeugd kennis te laten maken met judo en vervolgens naar de judoclub te leiden.

Meedoen

In elf gemeenten, waaronder Arnhem, zijn naast de judobond acht andere sportbonden actief in Meedoen. Deze sportbonden geven ondersteuning aan de aangesloten verenigingen, ontwikkelen nieuwe sportproducten en methodieken, zoals kennismakingspakketten, straatsportvarianten, toernooien en evenementen, en zorgen ervoor dat het sporttechnisch en begeleidend kader goed geschoold is.

Gemeenten werken in Meedoen nauw samen met de sportbond. Zo spelen gemeenten een belangrijke rol in het bieden van goede faciliteiten, het maken van afspraken met de onderwijssector en het coördineren van het sportstimuleringsbeleid. De JBN werkt in Arnhem samen met het gemeentelijke Sportbedrijf Arnhem. Die samenwerking komt uiteindelijk de judosport en de jeugd ten goede.

Judo

Het project Urban Judo is tweeledig. Enerzijds sluit de JBN met Urban Judo aan op het sportstimuleringsaanbod van de gemeente. Hierbij ligt de nadruk op het verbeteren van de kwaliteit van sportstimulering.

Anderzijds begeleidt de JBN sportscholen en sportverenigingen bij het opstarten van doorstromingsprojecten, zodat kinderen makkelijker lid kunnen worden van een club.

In vier settings werkt de JBN aan een betere judo-infrastructuur.

- 1 Judo in de wijk – judo als actief promotiemiddel, bijvoorbeeld een clinic tijdens een sportinstuif.
- 2 Judo op recept – judo als middel, bijvoorbeeld judo inzetten bij groepen mensen met overgewicht.
- 3 Judo op school – naast de motorische vaardigheden die kinderen leren, is er ook aandacht voor de veelzijdige sociale aspecten.
- 4 Judo in de zorg – judo heeft als sport een therapeutische waarde in zich en kan onderdeel uitmaken van een behandeling.

Dit onderzoek heeft betrekking op de derde setting, Judo Op School (JOS).

Stichting Budo Sport Arnhem

Stichting Budo Sport Arnhem is één van de 25 budoverenigingen die aan Judo Op School meedoen. Het aanbod bestaat uit een kennismakingspakket waarbij professionele judotrainers een aantal weken (minimaal drie, maximaal tien) langskomen op school en tijdens schooltijd judoles aan de kinderen geven.

Waarom nu dit onderzoek?

De resultaten van alle Meedoenprojecten worden jaarlijks gemonitord. Zo is bekend hoeveel kinderen en jongeren lid worden van de clubs die deelnemen aan Meedoen.¹ Uit deze metingen blijkt dat de ledenaantallen van de Urban Judoclubs van de JBN in de periode 2007 – 2009 netto zijn gestegen met 791. Dit betekent dat gemiddeld elke judoschool 32 extra kinderen en jongeren heeft mogen verwelkomen. Een heel goed resultaat.

Naast informatie over lidmaatschappen is het voor de JBN ook belangrijk om te weten hoe kinderen tegen judo als sport aankijken. Wat zijn hun verwachtingen vooraf, en hoe denken ze na afloop van de kennismakingslessen over judo? En zijn er kenmerken die daar invloed op hebben, zoals geslacht, herkomst of leeftijd? Deze vragen waren voor Bert Docter van Stichting Budo Sport Arnhem aanleiding om in kaart te brengen hoe kinderen judo beleven.

Methodiek

Om antwoord te geven op deze vragen heeft Bert Docter een kindvriendelijke vragenlijst ontwikkeld met vragen over verwachtingen, wensen, ervaringen en beleving van judo.² De vragen werden ondersteund met illustraties van Huub Milder zodat kinderen van alle leeftijden de vragen konden begrijpen. Door middel van het plakken van stickers gaven de kinderen antwoorden op de vragen. Elke leerling kreeg een persoonlijk boekje. De judoleraar heeft voorafgaand aan de kennismakingslessen samen met de kinderen in het klaslokaal het boekje laten invullen (de onderdelen wensen en verwachting). Na afloop werd de andere helft van de vragen (de ervaring en beleving) ingevuld. Dit gebeurde ook weer onder begeleiding van de judoleraar in het klaslokaal.

In totaal hebben 610 kinderen verdeeld over vijf Arnhemse basisscholen³ in de periode augustus 2008 tot en met juli 2010 de vragenlijst volledig en valide ingevuld. De antwoorden zijn verwerkt en geanalyseerd door Bert Docter met behulp van SPSS.

Bij het analyseren van de data is onderscheid gemaakt tussen:

- Leeftijd: 6-9 jaar = jongere kinderen of 10-13 jaar = oudere kinderen
- Geslacht: jongens of meisjes
- Judo-ervaring: wel of geen
- Herkomst: allochtoon of autochtoon

DSP-groep heeft op basis van de resultaten dit rapport opgesteld.

¹ Frelie, M. & Breedveld, K. (2010). *Meedoen alle jeugd door Sport, 2-meting 2009*. Den Bosch, W.J.H. Mulier Instituut.

² Zie bijlage 1 voor twee voorbeeldpagina's uit de vragenlijst.

³ Zie bijlage 2 voor een overzicht van de steekproef.

Leeswijzer

In deze bondige rapportage zetten we in het volgende hoofdstuk de belangrijkste uitkomsten op een rij. Per paragraaf behandelen wij een thema. Allereerst zetten wij de verwachtingen over judo in het algemeen af tegen de belevenis achteraf. Vervolgens vergelijken wij de verwachtingen en ervaringen over de leukste lesinvulling met elkaar. Daarna gaan wij in op de verschillen tussen de wensen en ervaringen over wat kinderen het belangrijkste item vinden. Het hoofdstuk sluiten wij af met een korte samenvatting. In het derde hoofdstuk trekken wij conclusies op basis van de onderzoeksgegevens.

Bron van alle foto's in dit rapport is de JBN.

2 Resultaten

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste resultaten. De gevonden verschillen die in dit hoofdstuk worden benoemd zijn allemaal significant. De uitkomsten worden veelal met cijfers (percentages) onderbouwd. Sommige van die cijfers zijn terug te lezen in de begeleidende tabellen in dit hoofdstuk. Een compleet overzicht van alle tabellen is te vinden in het tabellenoverzicht in bijlage 3.

2.1 Verwachting en beleving

Om er achter te komen wat de verwachting van kinderen is voorafgaand aan de kennismakingslessen judo is hen de vraag gesteld: "Judo lijkt mij...":

- super".
- leuk".
- spannend".
- moeilijk".
- eng".
- saai".
- stom".

Na afloop van de kennismakingslessen konden de kinderen kiezen uit dezelfde antwoordmogelijkheden, maar nu was de vraag "Judo vind ik ...". In tabel 2.1 zijn de verschillen tussen verwachting en beleving te zien.

Tabel 2.1 Verwachting vs. beleving (algemeen)

	Verwachting	Beleving
Super	31%	38%
Leuk	38%	39%
Spannend	6%	2%
Moeilijk	11%	5%
Eng	2%	2%
Saai	8%	8%
Stom	6%	6%

De kinderen vonden judo na de kennismakingslessen nog leuker dan verwacht: 77 procent van de kinderen vindt het na afloop *leuk* of *super* terwijl vooraf 68 procent van de kinderen dat aangaf. Daarnaast vonden kinderen het minder *spannend* en *moeilijk* dan vooraf gedacht.

Leeftijdsverschillen

Kinderen in de leeftijd van 6-9 jaar (jongere kinderen) hebben andere verwachtingen van judo dan kinderen van 10-13 jaar (oudere kinderen), maar ook een andere beleving. In tabel 2.2 (op de volgende bladzijde) is te zien dat jongere kinderen vaker dan oudere kinderen verwachten dat judo *super* zal zijn (38 tegenover 22 procent). Oudere kinderen denken ook vaker dat judo *moeilijk* of *spannend* zal zijn.

Tabel 2.2 Verwachtingen vs. belevingen naar leeftijd

	Super	Leuk	Spannend	Moelijk	Eng	Saai	Stom
Verwachting							
6-9 jaar	38%	35%	4%	9%	3%	6%	5%
10-13 jaar	22%	42%	8%	13%	0%	10%	6%
Beleving							
6-9 jaar	53%	33%	2%	4%	1%	4%	3%
10-13 jaar	21%	46%	2%	6%	2%	14%	10%

Na afloop zijn jongere kinderen ook daadwerkelijk enthousiaster over judo dan oudere kinderen: 86 procent van de jongere kinderen vindt het *leuk* of *super*, tegenover 67 procent van de oudere kinderen. Ook vonden de oudere kinderen de kennismakingslessen judo vaker *saai* dan de jongere kinderen (14 procent tegenover 4 procent).

Jongens zijn vooraf positiever

Jongens kijken op voorhand positiever naar judo dan meisjes. 36 procent van de ondervraagde jongens lijkt judo *super* tegenover 25 procent van de meisjes. Ook verwachten significant meer meisjes dan jongens dat judo *moelijk* is (15 procent tegenover 7 procent).

Kinderen met judo-ervaring zijn positiever

Kinderen die al wel judo-ervaring hebben kijken voorafgaand aan de kennismakingslessen positiever naar judo dan kinderen die nog nooit met judo in aanraking zijn gekomen.

41 procent van de ondervraagde kinderen die al judo-ervaring hebben geeft aan dat ze het *super* vinden om op school te gaan judoën, terwijl maar 25 procent van de ondervraagde kinderen zonder judo-ervaring het *super* vindt. Logischerwijs vinden kinderen zonder judo-ervaring het ook vaker *spannend* dat ze gaan judoën op school dan kinderen met judo-ervaring.

2.2 De lesinvulling

Wat zouden kinderen het liefste tijdens de judo kennismakingslessen willen doen? En wat vinden ze na afloop nu het leukste om te doen?

In de vragenlijst waren er vier opties waaruit de kinderen konden kiezen. "Ik hoop dat ik bij judo veel ...

- judotrucjes mag doen."
- spelletjes mag spelen."
- mag stoeien."
- wedstrijdjjes mag doen."

Na afloop werd er gevraagd "Het leukste van judo vond ik ..." met daarbij dezelfde antwoordmogelijkheden.

In tabel 2.3 zien we dat de verwachtingen en ervaringen niet geheel overeenkomen.

Tabel 2.3 Verwachtingen vs. ervaringen (totaal)

	Judotrucjes	Spelletjes	Stoeien	Wedstrijdjjes
Verwachting	22%	25%	23%	30%
Ervaring	15%	38%	11%	36%

Vooraf waren de kinderen redelijk verdeeld over wat ze het liefste wilden doen, er stak niet één onderdeel bovenuit.

Na afloop gaven de kinderen aan dat ze het *spelletjes spelen* en *wedstrijdjjes doen* het leukste vonden. Het *stoeien* en *judotrucjes doen* vonden ze toch minder leuk dan gedacht.

Tabel 2.4 Verschillen tussen verwachte en ervaren lesinvulling

	Verwachting (Ervaring)			
	Judotrucjes	Spelletjes	Stoeien	Wedstrijdjjes
Jongens	19% (10%)	16% (31%)	31% (16%)	35% (43%)
Meisjes	25% (19%)	34% (44%)	16% (7%)	25% (30%)
6-9 jaar	22% (14%)	27% (39%)	18% (6%)	34% (40%)
10-13 jaar	23% (15%)	23% (37%)	28% (17%)	26% (31%)
Autochtoon	24% (13%)	28% (41%)	22% (9%)	27% (37%)
Allochtoon	20% (18%)	19% (32%)	25% (15%)	36% (35%)

Meisjes vs. jongens = spelletjes vs. wedstrijdjes

Er is een verschil tussen jongens en meisjes in wat ze hopen dat ze tijdens de lessen gaan doen. Jongens hopen dat ze *wedstrijdjes* gaan doen (35 procent) en mogen *stoeien* (31 procent). Meisjes lijkt het vooral leuk om *spelletjes* te spelen, een derde van de meisjes geeft dit aan als leukste verwachting. Na afloop vinden meisjes het spelen van *spelletjes* ook daadwerkelijk het leukst en daarnaast vinden ze *wedstrijdjes* doen leuker dan verwacht. Jongens vinden na afloop *wedstrijdjes* doen nog steeds het leukst, maar daarna volgt *spelletjes doen* en niet zoals verwacht *stoeien*.

Jong vs. oud = wedstrijdjes vs. stoeien

Jongere kinderen geven aan dat ze het liefst *wedstrijdjes* willen doen (34 procent), terwijl maar 26 procent van de oudere kinderen dat wenst. *Stoeien* wordt door deze oudere leeftijdsgroep als leukst verwachte lesinvulling gekozen (28 procent tegenover 18 procent). Van beide groepen hoopt ongeveer een kwart van de kinderen dat ze veel *spelletjes* mag spelen. Na afloop vinden beide groepen *spelletjes* en *wedstrijdjes* het leukst.

Autochtoon vs. allochtoon = spelletjes vs. wedstrijdjes

Het blijkt dat 28 procent van de autochtone kinderen *spelletjes* het leukst lijkt tegenover 19 procent van de allochtone kinderen. Allochtone kinderen doen het liefst *wedstrijdjes*, 36 procent van hen geeft dat aan, terwijl maar 27 procent van de autochtone kinderen dit het leukste lijkt. Na afloop vinden zowel allochtone als autochtone kinderen *spelletjes* veel leuker dan verwacht, en ook *wedstrijdjes* doen is populair.

2.3 Wat vinden kinderen het beste aan judo?

Wat vinden kinderen vooraf belangrijk bij judo? En komt dit overeen met wat ze na afloop het beste aan judo vinden? In de vragenlijst konden de kinderen kiezen uit de volgende antwoordmogelijkheden: "Ik hoop dat ....

- ik bij judo een aardige judomeester krijg"
- ik door judo sterker wordt."
- bij judo iedereen voorzichtig doet."
- ik bij judo vriendjes maak."
- ik door judo leer tegen een stootje te kunnen."
- ik bij judo niet moe wordt."
- ik door judo minder gepest wordt."
- ik door judo leer niet te vechten als ik boos ben."
- ik bij judo leer goed om te gaan met andere kinderen."
- ik bij judo leer vechten."
- ik door judo sportiever wordt."

In tabel 2.5 op de volgende bladzijde is te zien dat kinderen vooraf een *aardige judomeester* het allerbelangrijkste vinden. Na afloop vinden ze dat nog steeds.

Tabel 2.5 Beste van judo - wens en ervaring (algemeen)

	Wens	Ervaring
Aardige judomeester	21%	21%
Sterker worden	16%	7%
Leren vechten	15%	17%
Iedereen doet voorzichtig	10%	12%
Sportiever worden	8%	12%
Leren tegen een stootje te kunnen	8%	10%
Minder gepest worden	3%	2%
Vriendjes maken	5%	3%
Niet vechten als ik boos ben	4%	4%
Afvallen (minder dik)	4%	3%
Goed omgaan met andere kinderen	4%	9%
Niet moe worden	2%	1%

Vooraf vinden kinderen ook *sterker worden* (16 procent) en *leren vechten* (15 procent) belangrijk aan judo. Na afloop van de kennismakingslessen vinden kinderen *leren vechten* nog steeds belangrijk (17 procent), maar het *sterker worden* (7 procent) heeft plaatsgemaakt voor *sportiever worden* (12 procent). *Goed omgaan met andere kinderen* en *leren tegen een stootje te kunnen*, twee vormende aspecten van judo, worden na afloop ook meer gewaardeerd door de kinderen dan vooraf.

Jongere en oudere kinderen

In tabel 2.6 op de volgende bladzijde zijn de verschillen tussen jongere en oudere kinderen te zien. Allebei vinden ze vooraf een *aardige judomeester* het belangrijkste, en daarnaast vinden oudere kinderen het belangrijker dan jongere kinderen dat ze *leren om tegen een stootje te kunnen* (12 procent tegenover 4 procent).

Na afloop vinden jongere kinderen een *aardige judomeester* nog steeds het belangrijkste aan judo (28 procent), gevolgd door *sportiever worden* (14 procent) en *iedereen doet voorzichtig* (12 procent). Oudere kinderen vinden na afloop een *aardige judomeester* significant minder belangrijk dan de jongere kinderen (13 procent). 25 procent van de oudere kinderen geeft aan dat ze *leren vechten* het beste van judo vinden (tegenover maar 10 procent van de jongere kinderen).

Tabel 2.6 Verschillen tussen wens en ervaring naar leeftijd⁴

	Jongere kinderen	Oudere kinderen
Aardige judomeester	23% - 28%	18% - 13%
Afvallen (minder dik)	4% - 3%	5% - 2%
Goed omgaan met andere kinderen	3% - 9%	4% - 9%
Minder gepest worden	4% - 2%	2% - 1%
Niet moe worden	1% - 0%	3% - 1%
Niet vechten als ik boos ben	4% - 5%	5% - 4%
Sportiever worden	9% - 14%	7% - 10%
Sterker worden	17% - 10%	16% - 5%
Leren tegen een stootje te kunnen	4% - 5%	12% - 16%
Leren vechten	13% - 10%	18% - 25%
Iedereen doet voorzichtig	12% - 12%	9% - 12%
Vriendjes maken	7% - 3%	3% - 3%

⁴ Het eerstgenoemde percentage is de wens en het tweede genoemde percentage vertegenwoordigt de ervaring.

Jongens en meisjes

Voorafgaand aan de judolessen vinden jongens en meisjes andere items belangrijk. Zie tabel 2.7. Meisjes hebben het liefst een *aardige judomeester*, 24 procent geeft dit aan terwijl maar 17 procent van de jongens dit het belangrijkste item vindt. Jongens willen graag *sterker worden* (25 procent) terwijl maar 9 procent van de meisjes aangeeft dat *sterker worden* voor hen een belangrijk item is.

Tabel 2.7 Verschillen tussen wens en ervaring naar geslacht⁵

	Jongens	Meisjes
Aardige judomeester	17% - 20%	24% - 21%
Afvallen (minder dik)	2% - 2%	7% - 4%
Goed omgaan met andere kinderen	2% - 5%	5% - 12%
Minder gepest worden	3% - 1%	3% - 2%
Niet moe worden	1% - 1%	2% - 0%
Niet vechten als ik boos ben	5% - 4%	3% - 5%
Sportiever worden	9% - 13%	6% - 11%
Sterker worden	25% - 12%	9% - 3%
Leren tegen een stootje te kunnen	7% - 8%	9% - 13%
Leren vechten	19% - 23%	12% - 11%
Iedereen doet voorzichtig	6% - 6%	15% - 17%
Vriendjes maken	4% - 4%	6% - 2%

⁵ Het eerstgenoemde percentage is de wens en het tweede genoemde percentage vertegenwoordigt de ervaring.

Na afloop zijn de belangrijkste items weer veranderd. Wel scoort bij zowel jongens als meisjes een *aardige* judomeester nog steeds hoog. Meisjes scoren vooral anders dan jongens waar het gaat om de sociale en vormende aspecten van judo. Zoals te zien is in tabel 2.7 scoren meisjes hoger op *goed omgaan met andere kinderen* (12 procent), *leren tegen een stootje te kunnen* (13 procent) en *iedereen doet voorzichtig* (17 procent). Jongens daarentegen scoren hoger op meer lichamelijke aspecten als *leren vechten* (23 procent) en *sterker worden* (12 procent).

Autochtone kinderen vs. allochtone kinderen

Wanneer er onderscheid wordt gemaakt tussen allochtone en autochtone kinderen zijn er alleen significante verschillen te zien bij uitkomsten over de ervaring van judo. Het valt op dat autochtone kinderen de sociale en vormende aspecten van judo belangrijker vinden dan allochtone kinderen. Vaker dan allochtone kinderen geven autochtone kinderen aan dat ze *goed omgaan met andere kinderen* (11 procent tegenover 4 procent) en *leren tegen een stootje kunnen* (12 procent tegenover 6 procent) het beste van judo vinden. Allochtone kinderen vinden vooral *leren vechten*, *sportiever worden* en *sterker worden* het beste van judo.

Tabel 2.8 Verschillen tussen ervaring naar herkomst

Beste item	Autochtoon	Allochtoon
Sociale aspecten		
Goed omgaan met andere kinderen	11%	4%
Leren tegen een stootje te kunnen	12%	6%
Lichamelijke aspecten		
Leren vechten	15%	21%
Sportiever worden	9%	17%
Sterker worden	6%	10%

Wel of geen judo-ervaring

Ook voor het hebben van wel of geen judo-ervaring geldt dat er alleen significante verschillen zijn gevonden met betrekking tot de ervaring van judo. Het sociale aspect wordt door kinderen zonder judo-ervaring vaker aangeduid als het beste van judo. *Goed omgaan met andere kinderen* en *iedereen doet voorzichtig* noemen kinderen zonder judo-ervaring vaker als beste van judo.

Tabel 2.11 Verschillen tussen ervaring bij wel of geen judo-ervaring

Beste item	Geen judo-ervaring	Wel judo-ervaring
Sociale aspecten		
Goed omgaan met andere kinderen	10%	5%
Iedereen doet voorzichtig	14%	7%
Lichamelijke aspecten		
Leren vechten	15%	22%

2.4 Samenvattend per kenmerk

Jongere en oudere kinderen

De wensen en verwachtingen van jongere kinderen (6-9 jaar) komen overeen met de beleving en ervaringen achteraf. Voor oudere kinderen (10-13 jaar) zit daar vaker verschil tussen.

Jongere kinderen hebben vooraf hogere verwachtingen van judo dan oudere kinderen. Zij zijn na afloop van de kennismakingslessen ook daadwerkelijk enthousiaster dan de oudere kinderen. Jongere kinderen hopen vooral *wedstrijdjes* te gaan doen en vinden dat na afloop ook het leukste. Oudere kinderen hopen te *stoeien*, maar vinden na afloop de *spelletjes* en de *wedstrijdjes* het leukste. Vooraf vinden jongere kinderen een *aardige judomeester* het belangrijkste en ook na de kennismakingslessen vinden zij dat nog steeds het beste van judo. Oudere kinderen vinden na afloop het *leren vechten* het beste van judo.

Jongens en meisjes

Jongens zijn vooraf enthousiaster over judo dan meisjes. Na afloop zijn er geen significante verschillen gevonden wat betreft de ervaring van jongens en meisjes. Meisjes hopen dat ze *spelletjes* gaan doen, jongens hopen vooral op *wedstrijdjes* en *stoeien*. Na afloop blijken deze wensen te zijn uitgekomen. Meisjes willen vooral een *aardige judomeester* en jongens willen graag *sterker worden*. Na afloop blijkt dat meisjes vooral de sociale aspecten van judo het beste vonden en de jongens de lichamelijke aspecten. Dit komt overeen met hun wensen vooraf.

Herkomst

Wanneer er onderscheid wordt gemaakt tussen autochtone en allochtone kinderen blijkt dat allochtone kinderen vooraf graag *wedstrijdjes* willen doen en autochtone kinderen willen graag *spelletjes* doen. Na afloop blijkt dit overeen te komen, alhoewel allochtone kinderen ook het *spelletjes* doen erg leuk vinden. Autochtone kinderen vinden na afloop de sociale aspecten van judo belangrijker zoals *goed omgaan met andere kinderen* en allochtone kinderen vinden het *leren vechten* en *sportiever worden* belangrijker.

Wel of geen judo-ervaring

Of kinderen wel of geen judo-ervaring hebben heeft invloed op de verwachtingen vooraf. Kinderen die al weten wat judo is zijn vooraf enthousiaster en hopen dat ze *wedstrijdjes* gaan doen. Achteraf vinden kinderen met judo-ervaring het *leren vechten* het beste aan judo, terwijl kinderen zonder ervaring de sociale aspecten meer waarderen.

3 Conclusies

Komen verwachtingen en wensen uit?

Over het algemeen komen de wensen en verwachtingen van kinderen met betrekking tot judo goed uit. Soms vinden ze achteraf andere dingen leuker dan verwacht of juist minder belangrijk. Maar het belangrijkste resultaat is dat kinderen judo na afloop leuker vinden dan vooraf gedacht!

Kinderen in de leeftijd 6-9 jaar zijn enthousiaster over judo dan oudere kinderen (10-13 jaar). Ze vinden het vaker *super* en *leuk*, zowel vooraf als achteraf. Als kinderen wat ouder worden vinden ze het sneller *saai* of *stom*, hoewel een grote meerderheid nog steeds positief over judo is. De belangstelling en het enthousiasme voor judo is op jongere leeftijd groter, en dat maakt dat 6-9 jaar een geschikte leeftijd is om ze kennis te laten maken met judo.

Gezondheid en sociale omgang

Interessant is ook dat meer kinderen na afloop het *sportiever* worden aangeven als beste van judo. Judo lijkt daarmee ook een goede sport om kinderen bewust te maken van het belang van een gezonde leefstijl. Daarnaast vinden significant meer kinderen na afloop *goed omgaan met andere kinderen* belangrijker dan vooraf gedacht. De kinderen pikken tijdens de kennismakingslessen, bewust of onbewust, de vormende aspecten op van judo.

Een ander verschil wat betreft ervaring van de judolessen is dat jongens vooral het fysieke element van de sport belangrijk vinden (*sterker worden en leren vechten*) terwijl meisjes de sociaal-emotionele elementen hoger waarderen zoals *goed kunnen omgaan met andere kinderen, leren om tegen een stootje te kunnen* en *iedereen doet voorzichtig*.

Cruciaal: een aardige judomeester

Een belangrijke succesfactor bij kennismaking met judo is een aardige judomeester. Kinderen vinden dit, zowel vooraf als achteraf, een heel belangrijk item bij judo. Dit geldt met name voor de jongere kinderen.

Lesinvulling

Het doen van *spelletjes* en *wedstrijdjes* vinden de kinderen over het algemeen het leukste. Wat betreft de lesinvulling bleken de grootste verschillen tussen wensen en ervaring te bestaan. Vooraf waren de kinderen redelijk verdeeld over hun leukst verwachte lesinvulling, maar na afloop bleken het *stoeien* en de *judotrucjes* minder leuk dan gedacht.

Meer kinderen aan het judoën!

Judo is een individuele sport en ieder kind beleeft judo op z'n eigen manier en haalt eruit wat er voor hem of haar inzit. Toch zijn er in dit onderzoek belangrijke aanknopingspunten gevonden om de kennismakingslessen judo af te stemmen op bepaalde kenmerken van groepen kinderen. Zo vinden jongens, en jonge kinderen in het bijzonder, het wedstrijdelement aantrekkelijk aan judo, terwijl meisjes het spelelement meer waarderen. Oudere kinderen vinden stoeien een leuke invulling van de judoles.

Tussen allochtone en autochtone kinderen zijn de verschillen over het waarderen van de lesinvulling niet heel groot. De allochtone jeugd scoort net even wat hoger op stoeien en wedstrijdjes doen.

Vervolg

De uitkomsten van dit onderzoek kunnen worden geïntegreerd in de opleidingen tot judoleraar die door de JBN en het CIOS worden verzorgd. Daarnaast kan de JBN deze gegevens in hun marketing gebruiken om judo als attractieve sport voor kinderen te promoten. Met de kennis die uit dit onderzoek naar voren is gekomen kunnen de judolessen nog beter worden afgestemd op de verwachtingen en wensen waardoor de kans op een positieve reactie van de kinderen op judo toeneemt. En een positieve reactie vergroot de kans dat ze na de kennismakingslessen doorgaan met judo.

Dat is precies wat de JBN hoopt te bereiken: zoveel mogelijk kinderen aan het judoën!

Aanbevelingen voor nader onderzoek

- Dit onderzoek is nu alleen in Arnhem uitgevoerd, op vijf verschillende basisscholen. Eenzelfde onderzoek in andere delen van Nederland zou vergelijkingsmateriaal opleveren waarmee het aanbod nog verder kan worden aangescherpt.
- Dit onderzoek richtte zich op kennismakingslessen judo op school. Het zou interessant zijn om te kijken naar de belevingen en ervaringen van kinderen die judoën bij een vereniging. Zijn die hetzelfde of zijn andere aspecten dan belangrijker?
- Kinderen in de leeftijd 13-18 jaar stoppen in groten getale met judo. Eenzelfde onderzoek onder middelbare scholieren zou veel relevante informatie opleveren om beter op deze uitval in te kunnen spelen.
- Dit onderzoek is gericht op Judo Op School. Wanneer dit onderzoek uitgevoerd zou worden binnen Judo in de Zorg zou dit interessante uitkomsten opleveren. Met die uitkomsten kan judo binnen zorgtrajecten een nog betere aansluiting vinden op de behandeling.
- Niet alleen voor judo, maar ook andere takken van sport, is het belangrijk om te weten hoe kinderen de sport beleven. Met de uitkomsten van zo'n onderzoek kan het aanbod nauwgezet worden afgestemd op de wensen en verwachtingen.

Oproep aan judoleraren!

Uit dit onderzoek blijkt dat de judoleraar een belangrijke rol speelt voor de kinderen, zowel in hun verwachtingen en wensen als in hun ervaring en beleving. JBN wil dit onderzoek graag uitbreiden en meer judoleraren betrekken. We willen hier dan ook graag een oproep plaatsen, gericht aan judoleraren. Ben je geïnteresseerd in de uitkomsten en/of om zelf mee te werken aan dit onderzoek? Meer informatie is te vinden bij JBN (zie voor contactgegevens de volgende bladzijde).

Judo Bond Nederland
t.a.v. afdeling breedtesport
Postbus 7012
3430 JA Nieuwegein
030-7073630
info@jbn.nl

Stichting Budosport Arnhem
t.a.v. Bert Docter
Wijde Slag 39
6825 JX Arnhem
026-3646657
info@budosportarnhem.nl

Bijlage 1 Voorbeeld gedeelte vragenlijst

4

De verwachting

Judo lijkt
mij **leuk**

Judo lijkt
mij **saai**

Judo lijkt
mij **stom**

Judo lijkt
mij **super**

Judo lijkt
mij **eng**

Judo lijkt
mij **moeilijk**

Judo lijkt mij
spannend

... het **stoeien**

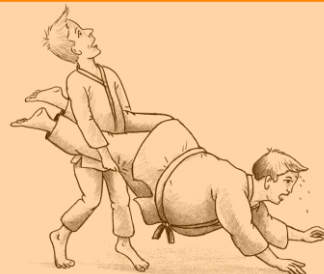
... de **wedstrijdjes**

... de **judotrucjes**

... de **spelletjes**

Bijlage 2 Steekproef

Tabel 1 Steekproef

Periode	School	Groepen	Aantal leerlingen	Aantal lesweken
11-08 t/m 01-09	De Johannesschool	4 t/m 8	145	8
03-09 t/m 06-09	De Schatgraaf	4 t/m 8	151	10
09-09 t/m 12-09	De Arabesk	5 t/m 8	152	10
11-09 t/m 12-09	Het JongLeren	3 t/m 8	46	5
04-10 t/m 07-10	Roncallischool	3 t/m 8	224	10

In totaal hebben 610 kinderen de vragenlijst volledig en valide ingevuld. Alle onvolledige of niet valide respons is consequent buiten het onderzoek gelaten.

Tabel 2 Kenmerken steekproef

48% jongen (294)	52% meisje (316)
67% autochtoon (407)	33% allochtoon (203)
33% heeft eerder judo gedaan (203)	67% heeft nog nooit eerder judo gedaan (407)
52% leeftijd 6-9 jaar	48% leeftijd 10-13 jaar

Bijlage 3 Tabellen

Tabellen van de analyses die zijn gedaan door Bert Docter, Stichting Budosport Arnhem. De analyses zijn gedaan m.b.v. SPSS.

Tabel 1 - Aangetoonde significante verschillen								
Onderzochte groep			Verwachting	Erva- ring / Bele- ving	Leukste ver- wachte lesin- vulling	Leukst ervaren lesin- vulling	De wens: het belang- rijkste item	Het beste van judo
Leef- tijd	6 t/m 9 jaar	10 t/m 13 jaar	Signifi- cant verschil (tabel 2)	Signi- ficant ver- schil (tabel 5)	Signifi- cant verschil (tabel 6)	Signifi- cant verschil (tabel 10)	Signifi- cant verschil (tabel 13)	Signi- ficant ver- schil (tabel 15)
Ge- slacht	jongen	meisje	Signifi- cant verschil (tabel 3)	Geen signifi- cant ver- schil	Signifi- cant verschil (tabel 7)	Signifi- cant verschil (tabel 11)	Signifi- cant verschil (tabel 14)	Signi- ficant ver- schil (tabel 16)
Her- komst	autoch- toon	alloch- toon	Geen signifi- cant verschil	Geen signifi- cant ver- schil	Signifi- cant verschil (tabel 8)	Signifi- cant verschil (tabel 12)	Geen signifi- cant verschil	Signi- ficant ver- schil (tabel 17)
Judo- erva- ring	Nooit eerder judo gedaan	Eerder judo ge- daan	Signifi- cant verschil (tabel 4)	Geen signifi- cant ver- schil	Signifi- cant verschil (tabel 9)	Geen signifi- cant verschil	Geen signifi- cant verschil	Signi- ficant ver- schil (tabel 18)

Tabel 2 (Verwachting)

Tabel 2 - Verwachting: Hoe kijken kinderen tegen judo aan? (naar leeftijd)								
leeftijd	eng	leuk	moelijk	saai	spannend	stom	super	totaal
6-9 jaar	2,8% (9)	34,8% (111)	8,8% (28)	6,0% (19)	4,1% (13)	5,3% (17)	38,2% (122)	100,0% (319)
10-13 jaar	0,3% (1)	41,6% (121)	12,7% (37)	10,3% (30)	7,6% (22)	5,8% (17)	21,6% (63)	100,0% (291)
totaal	1,6% (10)	38,0% (232)	10,7% (65)	8,0% (49)	5,7% (35)	5,6% (34)	30,3% (185)	100,0% (610)

Conclusie: Kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar denken anders over judo dan kinderen van 10 t/m 13 jaar. Er is een significant verschil aangetoond tussen deze leeftijdsgroepen als het gaat om de 'verwachting' die kinderen hebben van judo nog voordat ze dat hebben gedaan. 38% van de ondervraagde kinderen van 6 t/m 9 jaar lijkt judo 'super', tegen 22% van de ondervraagde kinderen van 10 t/m 13 jaar (Chi-kwadraat=30,5; df=6; p=0,000).

Tabel 3 (Verwachting)

Tabel 3 - Verwachting: Hoe kijken kinderen tegen judo aan? (naar geslacht)								
geslacht	eng	leuk	moelijk	saai	spannend	stom	super	totaal
jongens	0,7% (2)	39,8% (117)	6,5% (19)	7,1% (21)	5,4% (16)	4,8% (14)	35,7% (105)	100,0% (294)
meisje	2,5% (8)	36,4% (115)	14,6% (46)	8,9% (28)	6,0% (19)	6,3% (20)	25,3% (80)	100,0% (316)
totaal	1,6% (10)	38,0% (232)	10,7% (65)	8,0% (49)	5,7% (35)	5,6% (34)	30,3% (185)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen hoe jongens en meisjes tegen judo aankijken (verwachting). Jongens kijken op voorhand positiever tegen judo aan dan meisjes. 36% van de ondervraagde jongens lijkt judo super, tegen 25% van de meisjes. 15% van de ondervraagde meisjes lijkt judo moeilijk, tegen 7% van de jongens (Chi-kwadraat=19,8; df=6; p=0,003).

Tabel 4 (Verwachting)

Tabel 4 - Verwachting: Hoe kijken kinderen tegen judo aan? (naar judo-ervaring)								
judo-ervaring	eng	leuk	moelijk	saai	spannend	stom	super	totaal
niet	2,2% (9)	36,9% (150)	14,3% (58)	8,6% (35)	6,4% (26)	6,6% (27)	25,1% (102)	100,0% (407)
wel	0,5% (1)	40,4% (82)	3,4% (7)	6,9% (14)	4,4% (9)	3,4% (7)	40,9% (83)	100,0% (203)
totaal	1,6% (10)	38,0% (232)	10,7% (65)	8,0% (49)	5,7% (35)	5,6% (34)	30,3% (185)	100,0% (610)

Conclusie: Kinderen die al weten wat judo is, kijken anders tegen judo aan dan kinderen die nog geen judo-ervaring hebben. Er is een significant verschil aangetoond tussen deze twee groepen. 41% van de ondervraagde kinderen die voorafgaande judo-ervaring hebben, geeft aan het 'super' te vinden om op school te gaan judoën, tegen 25% van de ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring (Chi-kwadraat=32,8; df=6; p=0,000).

Tabel 5 (Ervaring/Beleving)

Tabel 5 - Ervaring: Hoe beleven kinderen een kennismakingscursus judo? (naar leeftijd)								
leeftijd	eng	leuk	moelijk	saai	spannend	stom	super	totaal
6-9 jaar	1,3% (4)	32,9% (105)	4,4% (14)	3,8% (12)	1,9% (6)	3,1% (10)	52,7% (168)	100,0% (319)
10-13 jaar	2,4% (7)	46,0% (134)	5,8% (17)	12,4% (36)	2,4% (7)	9,6% (28)	21,3% (62)	100,0% (291)
totaal	1,8% (11)	39,2% (239)	5,1% (31)	7,9% (48)	2,1% (13)	6,2% (38)	37,7% (230)	100,0% (610)

Conclusie: Kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar beleven een kennismakingscursus judo anders dan kinderen van 10 t/m 13 jaar. Er is een significant verschil aangetoond tussen deze leeftijdsgroepen als het gaat om de 'beleving' van een kennismakingscursus judo. 53% van de ondervraagde kinderen van 6 t/m 9 jaar vond de kennismakingscursus 'super', tegen 21% van de ondervraagde kinderen van 10 t/m 13 jaar (Chi-kwadraat=73,0; df=6; p=0,000).

Tabel 6 (Leukst verwachte lesinvulling)

Tabel 6 - Wens: Leukste verwachte lesinvulling (naar leeftijd)					
leeftijd	judotrucsjes	spelletjes	stoeien	wedstrijdjes	totaal
6-9 jaar	21,6% (69)	27,0% (86)	17,9% (57)	33,5% (107)	100,0% (319)
10-13 jaar	23,0% (67)	23,0% (67)	28,2% (82)	25,8% (75)	100,0% (291)
totaal	22,3% (136)	25,1% (153)	22,8% (139)	29,8% (182)	100,0% (610)

Conclusie: Kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar wensen een significant andere lesinvulling dan kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar. 34% van de ondervraagde kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar lijkt het doen van wedstrijdjes de leukste lesinvulling, tegen 26% van de 10 t/m 13 jarigen. Voor de ondervraagde 10 t/m 13 jarigen wordt 'stoeien' door 28% als leukste verwachte lesinvulling gekozen tegen 18% van de 6 t/m 9 jarigen (Chi-kwadraat=11,3; df=3; p=0,010).

Tabel 7 (Leukst verwachte lesinvulling)

Tabel 7 - Wens: Leukste verwachte lesinvulling (naar geslacht)					
geslacht	judotrucsjes	spelletjes	stoeien	wedstrijdjes	totaal
jongen	19,0% (56)	15,6% (46)	30,6% (90)	34,7% (102)	100,0% (294)
meisje	25,3% (80)	33,9% (107)	15,5% (49)	25,3% (80)	100,0% (316)
totaal	22,3% (136)	25,1% (153)	22,8% (139)	29,8% (182)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen de 'wens' van jongens en meisjes voor wat betreft de invulling van de judoles. Jongens lijken het leuk om wedstrijdjes te doen (35% van de ondervraagde jongens kiest dat als leukste verwachte lesinvulling) en om te mogen stoeien (31% van de ondervraagde jongens kiest dat als leukste verwachte lesinvulling). Meisjes lijken het vooral leuk om spelletjes te doen (34% van de ondervraagde meisjes kiest dat als leukste verwachte lesinvulling) (Chi-kwadraat=42,6; df=3; p=0,000).

Tabel 8 (Leukst verwachte lesinvulling)

Tabel 8 - Wens: Leukste verwachte lesinvulling (naar herkomst)					
herkomst	judotrucsjes	spelletjes	stoeien	wedstrijdjes	totaal
autochtoon	23,6% (96)	28,0% (114)	21,6% (88)	26,8% (109)	100,0% (407)
allochtoon	19,7% (40)	19,2% (39)	25,1% (51)	36,0% (73)	100,0% (203)
totaal	22,3% (136)	25,1% (153)	22,8% (139)	29,8% (182)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen de 'wens' van autochtone en allochtone kinderen voor wat betreft de invulling van de judoles. 36% van de ondervraagde allochtone kinderen lijkt het doen van wedstrijdjes de leukste lesinvulling, tegen 27% van ondervraagde autochtone kinderen. 28% van de ondervraagde autochtone kinderen lijkt het doen van spelletjes het leukst, tegen 19% van de ondervraagde allochtone kinderen (Chi-kwadraat=9,7; df=3; p=0,022).

Tabel 9 (Leukst verwachte lesinvulling)

Tabel 9 - Wens: Leukste verwachte lesinvulling (naar judo-ervaring)					
<i>judo-ervaring</i>	<i>judotrucjes</i>	<i>spelletjes</i>	<i>stoeien</i>	<i>wedstrijdjes</i>	<i>totaal</i>
<i>niet</i>	23,3% (95)	27,0% (110)	24,8% (101)	24,8% (101)	100,0% (407)
<i>wel</i>	20,2% (41)	21,2% (43)	18,7% (38)	39,9% (81)	100,0% (203)
<i>totaal</i>	22,3% (136)	25,1% (153)	22,8% (139)	29,8% (182)	100,0% (610)

Conclusie: Kinderen die vroeger judo hebben beoefend of nog steeds judo doen, hebben andere wensen ten aanzien van de lesinvulling dan kinderen die geen voorafgaande judo-ervaring hebben. 40% van de ondervraagde kinderen met voorafgaande judo-ervaring lijkt het doen van wedstrijdjes de leukste lesinvulling, tegen 25% van de ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring. De ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring hebben geen duidelijke voorkeur voor een bepaalde lesinvulling (Chi-kwadraat=15,0; df=3; p=0,002).

Tabel 10 (Leukst ervaren lesinvulling)

Tabel 10 - Ervaring: Leukst ervaren lesinvulling (naar leeftijd)					
<i>leeftijd</i>	<i>judotrucjes</i>	<i>spelletjes</i>	<i>stoeien</i>	<i>wedstrijdjes</i>	<i>totaal</i>
<i>6-9 jaar</i>	14,1% (45)	39,2% (125)	6,3% (20)	40,4% (129)	100,0% (319)
<i>10-13 jaar</i>	15,1% (44)	36,8% (107)	16,8% (49)	31,3% (91)	100,0% (291)
<i>totaal</i>	14,6% (89)	38,0% (232)	11,3% (69)	36,1% (220)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 het leukst vinden van een judoles ten opzichte van kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13. Kinderen van 6 tot en met 9 jaar doen graag wedstrijdjes. 40% van deze leeftijdsgroep geeft aan dat het leukst te vinden, tegen 31% van de ondervraagde kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar (Chi-kwadraat=18,9; df=3; p=0,000).

Tabel 11 (Leukst ervaren lesinvulling)

Tabel 11 - Ervaring: Leukst ervaren lesinvulling (naar geslacht)					
<i>geslacht</i>	<i>judotrucjes</i>	<i>spelletjes</i>	<i>stoeien</i>	<i>wedstrijdjes</i>	<i>totaal</i>
<i>jongen</i>	10,2% (30)	31,3% (92)	16,0% (47)	42,5% (125)	100,0% (294)
<i>meisje</i>	18,7% (59)	44,3% (140)	7,0% (22)	30,1% (95)	100,0% (316)
<i>totaal</i>	14,6% (89)	38,0% (232)	11,3% (69)	36,1% (220)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat jongens en meisjes als leukste 'ervaren' van een judo-kennismakingsproject. Jongens vinden wedstrijdjes doen leuker dan meisjes. 43% van de ondervraagde jongens kiest 'wedstrijdjes' als leukst ervaren lesinvulling, tegen 30% van de ondervraagde meisjes. Meisjes vinden vooral de spelletjes het leukste. 44% van de ondervraagde meisjes kiest 'spelletjes' als leukst ervaren lesinvulling, tegen 31% van de ondervraagde jongens (Chi-kwadraat=31,8; df=3; p=0,000).

Tabel 12 (Leukst ervaren lesinvulling)

Tabel 12 - Ervaring: Leukst ervaren lesinvulling (naar herkomst)					
herkomst	judotrucsjes	spelletjes	stoeien	wedstrijdjes	totaal
autochtoon	13,0% (53)	41,0% (167)	9,3% (38)	36,6% (149)	100,0% (407)
allochtoon	17,7% (36)	32,0% (65)	15,3% (31)	35,0% (71)	100,0% (203)
totaal	14,6% (89)	38,0% (232)	11,3% (69)	36,1% (220)	100,0% (610)

Conclusie: Autochtone kinderen vinden andere dingen leuk aan een judo-kennismakingsproject dan allochtone kinderen. 41% van de ondervraagde autochtone kinderen vindt het doen van spelletjes de leukst ervaren lesinvulling, tegen 32% van de ondervraagde allochtone kinderen. 'judotrucsjes' en 'stoeien' wordt door weinig ondervraagde autochtone kinderen aangeduid als leukste lesinvulling, respectievelijk 13% en 9%. Deze lesonderdelen zijn iets populairder bij de ondervraagde allochtone kinderen (judotrucsjes: 18% en stoeien 15%) (Chi-kwadraat=9,3; df=3; p=0,026).

Tabel 13 (Wens – belangrijkste item)

Tabel 13 - Wens: Belangrijkste item (naar leeftijd)			
belangrijkste item	6-9 jaar	10-13 jaar	totaal
aardige judomeester	23,2% (74)	18,2% (53)	20,8% (127)
afvallen (minder dik)	4,1% (13)	4,8% (14)	4,4% (27)
goed om gaan met andere kinderen	3,4% (11)	3,8% (11)	3,6% (22)
minder gepest worden	4,1% (13)	1,7% (5)	3,0% (18)
niet moe worden	0,6% (2)	2,7% (8)	1,6% (10)
niet vechten als ik boos ben	3,8% (12)	4,8% (14)	4,3% (26)
sportiever worden	8,5% (27)	6,5% (19)	7,5% (46)
sterker worden	16,9% (54)	15,8% (46)	16,4% (100)
leren tegen een stootje te kunnen	4,1% (13)	12,0% (35)	7,9% (48)
leren vechten	13,2% (42)	17,9% (52)	15,4% (94)
iedereen doet voorzichtig	11,6% (37)	8,9% (26)	10,3% (63)
vriendjes maken	6,6% (21)	2,7% (8)	4,8% (29)
totaal	100,0% (319)	100,0% (291)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar en kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar het belangrijkste vinden bij een judoles nog voordat ze aan de kennismakingslessen hebben deelgenomen. Binnen beide ondervraagde leeftijdsgroepen geven veel kinderen aan een 'aardige judomeester' het belangrijkste te vinden (23% van de 6 t/m 9 jarigen en 18% van de 10 t/m 13 jarigen). Kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar vinden 'leren tegen een stootje te kunnen' vaker (12%) het belangrijkste item dan kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar (4%) (Chi-kwadraat=30,5; df=11; p=0,001).

Tabel 14 (Wens – belangrijkste item)

Tabel 14 - Wens: Belangrijkste item (naar geslacht)			
<i>belangrijkste item</i>	<i>jongen</i>	<i>meisje</i>	<i>totaal</i>
<i>aardige judomeester</i>	17,0% (50)	24,4% (77)	20,8% (127)
<i>afvallen (minder dik)</i>	2,0% (6)	6,6% (21)	4,4% (27)
<i>goed om gaan met andere kinderen</i>	1,7% (5)	5,4% (17)	3,6% (22)
<i>minder gepest worden</i>	3,4% (10)	2,5% (8)	3,0% (18)
<i>niet moe worden</i>	1,4% (4)	1,9% (6)	1,6% (10)
<i>niet vechten als ik boos ben</i>	5,4% (16)	3,2% (10)	4,3% (26)
<i>sportiever worden</i>	9,2% (27)	6,0% (19)	7,5% (46)
<i>sterker worden</i>	24,5% (72)	8,9% (28)	16,4% (100)
<i>leren tegen een stootje te kunnen</i>	6,5% (19)	9,2% (29)	7,9% (48)
<i>leren vechten</i>	19,4% (57)	11,7% (37)	15,4% (94)
<i>iedereen doet voorzichtig</i>	5,8% (17)	14,6% (46)	10,3% (63)
<i>vriendjes maken</i>	3,7% (11)	5,7% (18)	4,8% (29)
<i>totaal</i>	100,0% (294)	100,0% (316)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat jongens en meisjes het belangrijkste vinden bij een judoles nog voordat ze aan de kennismakingslessen hebben deelgenomen. Bij meisjes valt het belang van 'een aardige judomeester' op. 24% van de ondervraagde meisjes kiest dat als belangrijkste item, tegen 17% van de ondervraagde jongens. Jongens willen vooral graag sterker worden. 25% van de ondervraagde jongens kiest dat als belangrijkste item, tegen 9% van de ondervraagde meisjes (Chi-kwadraat=64,0; df=11; p=0,000).

Tabel 15 (Ervaring – belangrijkste item)

Tabel 15 - Ervaring: Het beste van judo (naar leeftijd)			
<i>beste item</i>	<i>6-9 jaar</i>	<i>10-13 jaar</i>	<i>totaal</i>
<i>aardige judomeester</i>	27,6% (88)	13,1% (38)	20,7% (126)
<i>afvallen (minder dik)</i>	3,4% (11)	2,4% (7)	3,0% (18)
<i>goed om gaan met andere kinderen</i>	8,8% (28)	8,6% (25)	8,7% (53)
<i>minder gepest worden</i>	1,9% (6)	1,4% (4)	1,6% (10)
<i>niet moe worden</i>	0,0% (0)	1,0% (3)	0,5% (3)
<i>niet vechten als ik boos ben</i>	5,0% (16)	3,8% (11)	4,4% (27)
<i>sportiever worden</i>	13,8% (44)	10,0% (29)	12,0% (73)
<i>sterker worden</i>	9,7% (31)	4,8% (14)	7,4% (45)
<i>leren tegen een stootje te kunnen</i>	5,0% (16)	15,8% (46)	10,2% (62)
<i>leren vechten</i>	10,0% (32)	24,7% (72)	17,0% (104)
<i>iedereen doet voorzichtig</i>	11,9% (38)	11,7% (34)	11,8% (72)
<i>vriendjes maken</i>	2,8% (9)	2,7% (8)	2,8% (17)
<i>totaal</i>	100,0% (319)	100,0% (291)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 het beste vinden van een judoles ten opzichte van kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13. Van de ondervraagde kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar geeft 28% aan de aardige judomeester het beste te vinden van het judo-kennismakingsproject, tegen 13% van de ondervraagde kinderen in de leeftijd van 10 t/m 13 jaar. Binnen deze laatste leeftijdsgroep wordt 'leren vechten' door 25% van de kinderen als beste van het judo-kennismakingsproject aangeduid, tegen 10% van de ondervraagde kinderen in de leeftijd van 6 t/m 9 jaar (Chi-kwadraat=63,8; df=11; p=0,000).

Tabel 16 (Ervaring – belangrijkste item)

Tabel 16 - Ervaring: Het beste van judo (naar geslacht)			
<i>beste item</i>	<i>jongen</i>	<i>meisje</i>	<i>totaal</i>
<i>aardige judomeester</i>	20,4% (60)	20,9% (66)	20,7% (126)
<i>afvallen (minder dik)</i>	2,4% (7)	3,5% (11)	3,0% (18)
<i>goed om gaan met andere kinderen</i>	5,4% (16)	11,7% (37)	8,7% (53)
<i>minder gepest worden</i>	1,0% (3)	2,2% (7)	1,6% (10)
<i>niet moe worden</i>	0,7% (2)	0,3% (1)	0,5% (3)
<i>niet vechten als ik boos ben</i>	4,1% (12)	4,7% (15)	4,4% (27)
<i>sportiever worden</i>	12,9% (38)	11,1% (35)	12,0% (73)
<i>sterker worden</i>	12,2% (36)	2,8% (9)	7,4% (45)
<i>leren tegen een stootje te kunnen</i>	7,5% (22)	12,7% (40)	10,2% (62)
<i>leren vechten</i>	23,1% (68)	11,4% (36)	17,0% (104)
<i>iedereen doet voorzichtig</i>	6,1% (18)	17,1% (54)	11,8% (72)
<i>vriendjes maken</i>	4,1% (12)	1,6% (5)	2,8% (17)
<i>totaal</i>	100,0% (294)	100,0% (316)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat jongens en meisjes als beste ervaren van een judo-kennismakingsproject. Meisjes scooren vooral anders ten opzichte van jongens als het gaat om de sociale aspecten van judo. De onderwerpen: 'goed opgaan met andere kinderen' (meisjes: 12% - jongens: 5%), 'leren tegen een stootje te kunnen' (meisjes: 13% - jongens: 8%), 'iedereen doet voorzichtig' (meisjes: 17% - jongens: 6%) worden door meisjes vaker dan door jongens aangeduid als het beste van judo. Jongens daarentegen vinden 'leren vechten' en 'sterker worden' belangrijker. 23% van de ondervraagde jongens geeft aan dat 'leren vechten' voor hun het beste item van judo is, tegen 11% van de meisjes. 12% van de ondervraagde jongens geeft aan dat 'sterker worden' voor hun het beste item van judo is, tegen 3% van de meisjes (Chi-kwadraat=63,3; df=11; p=0,000).

Tabel 17 (Ervaring – belangrijkste item)

Tabel 17 - Ervaring: Het beste van judo (naar herkomst)			
<i>beste item</i>	<i>autochtoon</i>	<i>allochtoon</i>	<i>totaal</i>
<i>aardige judomeester</i>	22,6% (92)	16,7% (34)	20,7% (126)
<i>afvallen (minder dik)</i>	2,9% (12)	3,0% (6)	3,0% (18)
<i>goed om gaan met andere kinderen</i>	10,8% (44)	4,4% (9)	8,7% (53)
<i>minder gepest worden</i>	1,2% (5)	2,5% (5)	1,6% (10)
<i>niet moe worden</i>	0,2% (1)	1,0% (2)	0,5% (3)
<i>niet vechten als ik boos ben</i>	4,2% (17)	4,9% (10)	4,4% (27)
<i>sportiever worden</i>	9,3% (38)	17,2% (35)	12,0% (73)
<i>sterker worden</i>	5,9% (24)	10,3% (21)	7,4% (45)
<i>leren tegen een stootje te kunnen</i>	12,0% (49)	6,4% (13)	10,2% (62)
<i>leren vechten</i>	15,0% (61)	21,2% (43)	17,0% (104)
<i>iedereen doet voorzichtig</i>	13,0% (53)	9,4% (19)	11,8% (72)
<i>vriendjes maken</i>	2,7% (11)	3,0% (6)	2,8% (17)
<i>totaal</i>	100,0% (407)	100,0% (203)	100,0% (610)

Conclusie: Er is een significant verschil aangetoond tussen wat autochtone en allochtone kinderen als beste ervaren van een judo-kennismakingsproject. De ondervraagde autochtone kinderen vinden de vormende elementen van judo, zoals 'goed om gaan met andere kinderen' (11%) en 'leren tegen een stootje te kunnen' (12%), belangrijker dan de ondervraagde allochtone kinderen (4% en 6%). De ondervraagde allochtone kinderen kiezen vaker 'leren vechten' (21%), 'sportiever worden' (17%) en 'sterker worden' (10%) als beste item van het judo-kennismakingsproject. De ondervraagde autochtone kinderen vinden deze items minder belangrijk ('leren vechten' 15% - 'sportiever worden' 9% en 'sterker worden' 6%) (Chi-kwadraat=31,1; df=11; p=0,001).

Tabel 18 (Ervaring – belangrijkste item)

Tabel 18 - Ervaring: Het beste van judo (naar judo-ervaring)			
<i>beste item</i>	<i>niet</i>	<i>wel</i>	<i>totaal</i>
<i>aardige judomeester</i>	20,9% (85)	20,2% (41)	20,7% (126)
<i>afvallen (minder dik)</i>	2,7% (11)	3,4% (7)	3,0% (18)
<i>goed om gaan met andere kinderen</i>	10,3% (42)	5,4% (11)	8,7% (53)
<i>minder gepest worden</i>	1,2% (5)	2,5% (5)	1,6% (10)
<i>niet moe worden</i>	0,7% (3)	0,0% (0)	0,5% (3)
<i>niet vechten als ik boos ben</i>	4,2% (17)	4,9% (10)	4,4% (27)
<i>sportiever worden</i>	12,8% (52)	10,3% (21)	12,0% (73)
<i>sterker worden</i>	5,9% (24)	10,3% (21)	7,4% (45)
<i>leren tegen een stootje te kunnen</i>	9,8% (40)	10,8% (22)	10,2% (62)
<i>leren vechten</i>	14,7% (60)	21,7% (44)	17,0% (104)
<i>iedereen doet voorzichtig</i>	14,0% (57)	7,4% (15)	11,8% (72)
<i>vriendjes maken</i>	2,7% (11)	3,0% (6)	2,8% (17)
<i>totaal</i>	100,0% (407)	100,0% (203)	100,0% (610)

Conclusie: Kinderen die voor het judo-kennismakingsproject judo-ervaring hebben opgedaan, leggen andere accenten van wat zij 'het beste' vinden van het judo-kennismakingsproject in vergelijking tot kinderen die vooraf nog geen judo-ervaring hebben opgedaan. Het sociale aspect wordt door de ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring vaker aangeduid als beste item, in vergelijking tot de ondervraagde kinderen die al wel judo-ervaring hadden opgedaan voorafgaand aan het judo-kennismakingsproject. 'goed opgaan met andere kinderen' wordt door 10% van de ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring gekozen als beste item, tegen 5% van de ondervraagde kinderen met voorafgaande judo-ervaring. 'iedereen doet voorzichtig' wordt door 14% van de ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring gekozen als beste item, tegen 7% van de ondervraagde kinderen met voorafgaande judo-ervaring. Van de ondervraagde kinderen met voorafgaande judo-ervaring vindt 22% het 'leren vechten' het beste item, tegen 15% van de ondervraagde kinderen zonder voorafgaande judo-ervaring (Chi-kwadraat=20,3; df=11; p=0,042).